

ZAKON Br. 06/L-037**O METROLOGIJI****Skupština Republike Kosova**

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosova,

Usvaja:

ZAKON O METROLOGIJI**GLAVA I
OPŠTE ODREDBE****Član 1****Svrha**

1. Ovim zakonom se uređuje sistem mernih jedinica, mernih etalona, postupaka ocenjivanja usaglašenosti sredstava merenja, metrološki zahtevi za proizvode pre pakovana, ovlašćenja u oblasti metrologije, zaštita potrošača i opšte bezbednosti od netačnih rezultata merenja.

2. Ovaj zakon je delimično u skladu sa principima i glavnim zahtevima Direktive 2014/32/ EU Evropskog parlamenta i Saveta od dana 26. februara 2014. o usklađivanju zakona država članica koji se odnose na stavljanje na raspolaganje tržišta mernih jedinica kao i dokument OIML-a D1: 2012.

Član 2**Delokrug**

Odredbe ovog zakona uređuju organizaciju aktivnosti metrologije, korišćenje zakonskih mernih jedinica i sledljivost etalona merenja Republike Kosova, stavljanje na tržište i korišćenje zakonskih mernih jedinica, ocenu usklađenosti zakonskih mernih jedinica sa opisanim zahtevima, prethodno upakovane proizvode, važenje stranih oznaka i dokumenata, metrološko nadgledanje kao i druga pitanja vezana za metrologiju.

Član 3**Definicije**

1. Pojmovi koji se koriste u ovom zakonu imaju sledeće značenje.

1.1. **Kosovska agencija za metrologiju** – jedini organ državne uprave za metrologiju na Kosovu (u daljem tekstu KAM);

1.2. **Metrologija** – nauka o merenju i njena primena;

1.3. **Merenje** – proces eksperimentalnog dobijanja jedne ili više vrednosti količine koja se može razumno pripisati veličini;

1.4. Merna jedinica – realna skalarna veličina, definisana i usvojena Konvencijom, sa kojom se može uporediti bilo koja druga veličina iste vrste kako bi se izrazio odnos dve veličine kao broj;

1.5. Metrološka sledljivost – karakteristika mernih rezultata, pri čemu rezultat može biti povezan sa referentnom vrednošću preko dokumentovanog neprekinutog lanca kalibracije, od kojih svaka doprinosi mernoj nesigurnosti;

1.6. Kalibracija – operacija koja, pod određenim uslovima, u prvom koraku određuje odnos između merne vrednosti i nesigurnosti merenja, koje proizilaze iz etalona i odgovarajućih pokazatelja sa povezanom mernom nesigurnošću i u drugom koraku koristi ove informacije da uspostavi vezu za dobijanje mernih rezultata od pokazatelja.

1.7. Sredstva za merenje – u smislu VIM-a, termin koji obuhvata dole navedena sredstva za merenje koja mogu biti predmet specifičnih zahteva i specifične procene usklađenosti:

1.7.1. Merilo – uređaj koji se koristi za merenje, samo ili u kombinaciji sa jednim ili više dopunskih uređaja;

1.7.2. Merni sistem – skup jednog ili više sredstava za merenje, često i drugih uređaja, uključujući svaki reagens i izvor, sastavljenih i prilagođenih da daju informaciju korišćenu da se dobiju vrednosti merene veličine u okviru određenih intervala za veličine određenih vrsta;

1.7.3. Materijalna masa – merni instrument koji reprodukuje ili daje, neprestano tokom upotrebe, količine jedne ili više datih vrsta, svaka sa određenom vrednošću količine;

1.8. Etalon za merenje – realizacija definicije određene količine sa navedenom vrednošću veličine i povezanom mernom nesigurnošću, tako da služi kao referenca.

1.9. Nacionalni etalon za merenje – etalon priznat od strane nacionalnih organa koji se koristi u državi ili ekonomiji kao osnova za određivanje vrednosti količine drugim etalonima vezano za dotičnu veličinu;

1.10. Referentni materijal – materijal dovoljno homogen i stabilan koji se referiše posebnim karakteristikama, koji je ustanovljen da odgovara predviđenoj upotrebi u merenju ili ispitivanju nazivnih svojstava;

1.11. Sertifikovani referentni materijal – referentni materijal, praćen dokumentacijom izdatom od strane autoritativnog tela i koji obezbeđuje jednu ili više određenih vrednosti osobina sa povezanim mernim nesigurnostima i dokazom o sledljivosti korišćenjem validnih postupaka;

1.12. Provera mernog sredstva – postupak ocene usklađenosti (drugačiji od ocene tipa), nakon čega se obeležava oznakom o proveru i/ili se izdaje uverenja o proveru;

1.13. Inicijalna provera – provera mernog sredstva koje ranije nije provereno;

1.14. **Redovna provera** – provera sredstva ta merenje nakon prethodne provere. Redovna provera uključuje: obaveznu periodičnu proveru, proveru nakon popravke i dobrovoljnu proveru;

1.15. **Obavezna periodična provera** – naknadna provera merila, koje se vrši periodično u određenim intervalima u skladu sa postupkom koji je utvrđen propisima;

1.16. **Zvanično merenje** – merenje koje vrši KAM ili ovlašćeno lice, u skladu sa rešenjem o ovlašćenju. Zvanično merenje se koristi kao pouzdan dokaz u postupku i donošenju odluka vladinog organa ili sudova;

1.17. **Zakonska metrološka kontrola** – sve zakonske metrološke aktivnosti;

1.18. **Zakonska kontrola mernih sredstava** – opšti termin koji se koristi da globalno označi pravne poslove kojima merila mogu biti podvrgnuta, npr. odobrenje tipa, verifikacija itd.;

1.19. **Metrološki nadzor** – aktivnost zakonske metrološke kontrole kako bi se proverilo poštovanje metroloških zakona i propisa;

1.20. **Nadzor tržišta** – metrološki nadzor merila i prethodno upakovanim proizvoda čiji je cilj plasman na tržište i/ili se stavljaju u upotrebu po prvi put, kako bi se osiguralo da svi elementi sistema ocene usklađenosti funkcionišu ispravno, što dovodi do opšte usklađenosti proizvoda sa odredbama važećih propisa širom zemlje ili zoni slobodne trgovine;

1.21. **Nadzor upotrebe merila** – deo metrološkog nadzora koji se odnosi na ispitivanje da li se pravilno koriste instrumenti koji su predmet zakonske metrološke kontrole;

1.22. **Akreditacija** – potvrđivanje od strane državnog akreditacionog tela da telo za procenu usklađenosti ispunjava zahteve utvrđene usklađenim standardima i sve dodatne zahteve, uključujući i one navedene u relevantnim šemama sektora kako bi se obavljale specifične aktivnosti za ocenu usklađenosti;

1.23. **Stavljanje na tržište** – prvo stavljanje na raspolaganje merila ili prethodno upakovanog proizvoda na tržište;

1.24. **Ocena usklađenosti** – dokazivanje da su ispunjeni specifični zahtevi koji se odnose na proizvod, proces, sistem, osobu ili telo;

1.25. **Prethodno pakovanje** – kombinacija proizvoda i materijala za pakovanje u koji je proizvod prethodno bio upakovan;

1.26. **Boca kao merna posuda (BMP)** – merna posuda koja se obično naziva boca, od stakla ili neke druge supstance čija čvrstina i stabilnost nudi iste metrološke garancije kao staklo, kada su posude:

1.26.1. zatvorene plutom ili su predviđene da se zatvaraju plutom i namenjene su za skladištenje, prevoz ili isporuku tečnosti;

1.26.2. imaju nominalni kapacitet između 0,05 i pet (5) litara;

1.26.3. imaju metrološke karakteristike (karakteristike izrade i ujednačenost proizvodnje) tako da se mogu koristiti kao merne posude, to znači kada su napunjene do određenog nivoa njihovog najvećeg kapaciteta, njihov sadržaj se može meriti sa dovoljnom tačnošću;

1.27. **Tip merila** – konačan model sredstva za merenje ili modula (uključujući grupu instrumenata ili modula), gde su određeni svi elementi koji utiču na njihove metrološka svojstva odgovarajuće definisani;

1.28. **Ocena tipa merila** – postupak procene usklađenosti za jedan ili više uzoraka identifikovanog tipa (modela) merila koji kao rezultat ima izveštaj o proceni i/ili uverenje o proceni;

1.29. **Odobrenje tipa** – odluka od pravnog značaja, na osnovu pregleda izveštaja o proceni tipa, kojom se potvrđuje da je određeni tip merila usklađen sa relevantnim zakonskim zahtevima i kao rezultat se izdaje uverenje o odobrenju tipa;

1.30. **Inspekcija** – ispitivanje dizajna proizvoda, proizvoda, procesa ili instalacije i određivanje njegove usklađenosti sa specifičnim zahtevima ili, na osnovu stručne procene, sa opštim zahtevima;

1.31. **Imenovanje** – državno ovlašćenje nekog tela za ocenu usklađenosti za obavljanje određenih poslova ocene usklađenosti;

1.32. **NAWI** – vage koje nisu automatske;

1.33. **CIPM** – Međunarodni komitet za težine i mere (*Comité International des Poids et Mesures*);

1.34. **MRA** – Sporazum o međusobnom priznavanju (CIPM MRA) je okvir putem kojeg nacionalni instituti za metrologiju pokazuju međunarodnu jednakost svojih etalona merenja i kalibracije, kao i sertifikata merenja koje izdaju;

1.35. **ILAC** – je Međunarodna organizacija za akreditaciona tela „Međunarodna laboratorija za saradnju na akreditaciji“;

1.36. **SI** - Međunarodni sistem jedinica (*Système Interstate D'unités*);

1.37. **OIML** - Međunarodna organizacija za zakonsku metrologiju (*Organisation Internastatee de Métrologie Légale*);

1.38. **CGPM** - Generalna konferencija o težinama i merama (*Conférence Générale des Poids et Mesures*);

1.39. **VIM** - Međunarodni rečnik metrologije;

1.40. **VIML** - Međunarodni rečnik termina u zakonskoj metrologiji.

2. Za definicije i termine koji nisu pomenuti u ovom zakonu, primenjuju se definicije date u VIM-u i VIML-u.

Član 4

Stavljanje na raspolaganje javnosti rezultata merenja

Rezultati merenja koja se vrše na zahtev ili za potrebe državnih organa i koja se odnose na zvanične poslove, zdravstvenu zaštitu, zaštitu životne sredine, javnog reda, bezbednost i zaštitu potrošača, moraju biti dostupni javnosti u skladu sa važećim zakonima.

GLAVA II

ORGANIZOVANJE METROLOŠKE INFRASTRUKTURE

Član 5

Kosovska Agencija za metrologiju

1. Kosovska Agencija za metrologiju je jedino telo državne uprave koje je odgovorno za oblast metrologije i njenu primenu u Republici Kosovo.

2. KAM je nezavisno telo državne uprave koje deluje u okviru Ministarstva trgovine i industrije.

3. Struktura i organizacija KAM-a treba da obezbedi nepristrasnost i objektivnost u donošenju odluka u vezi sa zadacima u metrologiji.

4. KAM-om rukovodi Generalni direktor.

5. Zakon o državnoj upravi Republike Kosova će se primenjivati prilikom osnivanja, organizacije i funkcionisanja KAM-a.

6. Organizacija i struktura KAM-a reguliše se podzakonskim aktima koje donosi Vlada Republike Kosova.

Član 6

Funkcije i odgovornosti Kosovske agencije za metrologiju

1. KAM je odgovorna za:

1.1. Sprovođenje državne politike o metrologiji;

1.2. Izradu propisa iz oblasti metrologije;

1.3. Sprovođenje pravnih akata u oblasti metrologije na nivou države;

1.4. Razvoj, realizaciju, očuvanje i kontinuirano održavanje nacionalnih etalona u Republici Kosovu;

- 1.5. Uspostavljanje sledljivosti sa SI-em, u zavisnosti od količine, ili realizacijom definicije jedinice ili čuvanjem, održavanjem ili kontinuiranim unapređenjem nacionalnih etalona koje prati strani institut;
- 1.6. Obavljanje aktivnosti istraživanja i razvoja nacionalnih etalona;
- 1.7. Obavljanje zakonske kontrole mernih instrumenata;
- 1.8. Obavljanje kvantitativne kontrole prethodno upakovanih proizvoda i boca kao mernih posuda radi kontrole ispunjenosti metroloških zahteva;
- 1.9. Utvrđivanje postupka za vođenje registra proizvođača i uvoznika prethodno upakovanih proizvoda i boca kao mernih posuda;
- 1.10. Vršenje metrološkog nadzora;
- 1.11. Nadzor tela za procenu usklađenosti (ovlašćenog tela), kome je poverena dužnost sprovođenja podzakonskih akata o metrologiji;
- 1.12. Ovlašćenje ekonomskog operatera za popravku i pripremu merila za overavanje;
- 1.13. Obavljanje procene usklađenosti mernih instrumenata;
- 1.14. Obavljanje aktivnosti metrološke ekspertize;
- 1.15. Vođenje registra o merila koji su predmet zakonske metrološke kontrole i drugih navedenih podataka;
- 1.16. Pružanje stručne pomoći i obuke iz oblasti metrologije;
- 1.17. Saradnju sa drugim državnim organima, posebno sa organima za infrastrukturu kvaliteta i zaštitu potrošača;
- 1.18. Služi kao državna referenca za državno telo za akreditaciju za oblast laboratorija za kalibraciju u pogledu sposobnosti kalibracije/testiranja i etalona;
- 1.19. Obavljanje ostalih aktivnosti iz oblasti metrologije u skladu sa zakonom;
- 1.20. Predstavljanje Republike Kosovo u međunarodnim organizacijama za metrologiju, obavljanje dužnosti koje proizlaze iz članstva u tim organizacijama i uspostavljanje saradnje u oblasti metrologije;
- 1.21. Učestvovanje u sličnim međudržavnim aktivnostima, upoređivanjima i određenim radnim grupama;
- 1.22. Proučavanje opreme za kalibraciju i testiranje potrebnu za sprovođenje zakonskih propisa o metrologiji i postavljanje ove opreme u skladu sa nacionalnim potrebama.

2. Struktura metrološkog sistema integriše određene nosioce nacionalnih etalona za merenje, ovlašćena tela za ocenu usklađenosti, uključujući laboratorije za kalibraciju i testiranje, ekonomske operatere koji vrše metrološke usluge i druge organizacije koje su uključene u poslove metrologije.

3. KAM se konsultuje sa drugim nadležnim institucijama o izradi državne politike o metrologiji i treba da postigne konsenzus da:

3.1. obezbeđuje da se zakoni i propisi koji se odnose na metrologiju uzimaju u obzir i da su usklađeni sa relevantnim međunarodnim propisima koji se odnose na metrologiju; i

3.2. obezbeđuje da zakoni i propisi ne sprečavaju državne organe da sklapaju međunarodne sporazume.

4. KAM aktivno sarađuje sa državnim organima nadležnim za aktivnosti standardizacije i akreditacije, kao i sa relevantnim međudržavnim organizacijama za metrologiju.

Član 7

Savet za metrologiju

1. Savet za metrologiju je savetodavno telo koje deluje okviru KAM-a.

2. Savet za metrologiju identifikuje prioritete u oblasti metrologije u zemlji, predlaže investicije, naučne i aktivnosti obuke, pruža stručne savete o oceni pitanja metrologije.

3. Način uspostavljanja Saveta za metrologiju, obim i izbor i imenovanje članova uređuje se podzakonskim aktom koji izdaje Ministarstvo.

Član 8

Državna strategija i politika o metrologiji

1. KAM je odgovorna za izradu, razvoj i sprovođenje državne strategije i politike o metrologiji, koje će biti dostavljene Vladi na usvajanje.

2. Ova državna strategija i politika se sprovodi u saradnji sa svim strukturama relevantnih ministarstava i treba da odgovara sledećim svrhama:

2.1. Zaštita potrošača i životne sredine;

2.2. Zvanično merenje;

2.3. Podrška industriji, uključujući i konsultantske usluge u vezi tehničkih propisa;

2.4. Poštena trgovina;

2.5. Međunarodno priznanje;

2.6. Izveštaj za organizacije metrološke infrastrukture, uključujući Savet za metrologiju sa predstavnicima svih zainteresovanih strana;

2.7. Izjavu o nadležnostima laboratorija u vezi sa odgovornim licima;

2.8. Edukacija i/ili obuka u vezi metrologije; i

2.9. Uzajamno priznavanje rezultata ispitivanja/kalibracije ili uverenja.

3. KAM izrađuje politiku u oblasti metrologije, koja je u Strategiji razvoja privatnog sektora inkorporisana u strateški cilj: Razvoj i promovisanje infrastrukture kvaliteta približavanjem zakonodavstva, kao i članstvo u relevantnim evropskim i međunarodnim organizacijama, kao i specifičan cilj: Povećanje i poboljšanje usluga akreditacije, standardizacije i metrologije.

Član 9

Zakonska merna jedinica

1. Da bi se osigurala jedinstvenost merenja u Republici Kosovu upotrebljava će se:

1.1. Jedinice Međunarodnog sistema jedinica (SI) koji je usvojila Generalna konferencija za tegove i mere i koje su preporučene od strane OIML-a za zakonske svrhe;

1.2. Jedinice koje se koriste za količine koje nisu obuhvaćene SI sistemom, koje su određene podzakonskim aktima Vlade; i

1.3. Uobičajene jedinice prema odluci Vlade.

2. Upotreba SI jedinica i drugih jedinica koje nisu uključene u SI sistem, kada se koriste međunarodno i ne proističu direktno iz SI sistema, utvrđuju se podzakonskim aktima.

GLAVA III

DRŽAVNI ETALONI I METROLOŠKA SLEDLJIVOST

Član 10

Državni etaloni merenja

1. Sistem nacionalnih etalona i referentnog materijala na Kosovu biće kreiran u skladu sa potrebama države, kako bi se obezbedila sledljivost Međunarodnog sistema jedinica (SI) i obezbedilo međunarodno poštovanje i priznanje. Nacionalni etaloni bi u svakom slučaju trebalo da budu oni koji su najtačniji etaloni u zemlji. Nacionalni etaloni su deo nacionalne metrološke infrastrukture Kosova.

2. KAM je odgovorna za razvoj, čuvanje i održavanje državnih etalona koji pružaju sledljivost do Međunarodnog sistema jedinica (SI).

3. KAM može zvanično da prizna sve etalone koji se realizuju, čuvaju i održavaju od strane pravnog subjekta Kosova koje je osnovano na Kosovu, kao Nacionalni etalon u vezi sa sledljivošću Međunarodnog sistema jedinica (SI).

4. KAM sarađuje sa drugim javnim i/ili privatnim organizacijama u cilju identifikovanja mogućnosti da razvije i sačuva određene nacionalne etalone u cilju podrške državnoj infrastrukturi kvaliteta.

5. Za količine, za koje se dokaz o sledljivosti može lako dobiti od strane korisnika i laboratorija za kalibraciju i testiranje direktno iz državnih etalona druge zemlje, i kada je sledljivost koja je predviđena ovim direktnim pozivanjem prihvatljiva za šeme državne akreditacije, državnih etalon može biti nepotreban. KAM razmatra uspostavljanje regionalne metrološke infrastrukture sledljivosti sa jednom ili više susednih država ili konkurentskih organizacija.

6. Odgovornost za usklađivanje sa važećim zahtevima za očuvanje i korišćenje nacionalnih etalona ostaje višem rukovodstvu njihovih nosilaca.

7. Zahteve koje referentni etalon treba da ispuni, kako bi bio proglašen kao državni etalon, uslovi i razlozi za poništavanje deklaracije, potrebno održavanje i načine za korišćenje nacionalnih etalona reguliše podzakonski akt koji izdaje MTI.

Član 11

Referentni materijali

1. Sistem nacionalnih etalona obuhvata sistem koji pruža sertifikovane referentne materijale.

2. Sertifikovani referentni materijali su materijali čiji je sastav ili karakteristike sertifikovala organizacija namenjena i/ili akreditovana za obezbeđivanje sledljivosti za Međunarodni sistem jedinica (SI) i za obezbeđivanje međunarodne usklađenosti i priznanja.

3. Sertifikovani referentni materijali su praćeni uverenjem koji navodi jednu ili više vrednosti karakteristika, zajedno sa nesigurnostima i nivoom pouzdanosti. Uverenje dokumentuje i potvrđuje da se primenjuju važeći postupci za potvrdu karakteristika i sledljivosti.

4. Ministarstvo dodeljuje ove dužnosti jednom ili više predodređenih pravnih subjekata.

5. Postupak za uvoz, pripremu i sertifikaciju sertifikovanih referentnih materijala reguliše se podzakonskim aktom koji izdaje Ministarstvo.

Član 12

Sledljivost rezultata merenja

1. Za primenu zakona i podzakonskih akata koji određuju zahteve za merenje, merila, ne-automatske vage, prethodno upakovane proizvode, uključujući BMP-e, potreban je dokaz o sledljivost za realizaciju SI-a i koji se može dobiti:

1.1. kroz državne etalone i sertifikovane referentne materijale, definisane u čl. 10 i 11 ovog zakona;

1.2. kroz sledljivost za priznate nacionalne etalone ili sertifikovane referentne materijale drugih država, u kojima nivo nesigurnosti sistema državnih mernih etalona nije dovoljan ili kada sistem ne pokriva razmotrenu veličinu.

2. Kako bi se utvrdilo da li strani etaloni i nacionalni etaloni ispunjavaju neophodne zahteve za sledljivost rezultata merenja, treba dokazati ILAC politiku za sledljivost i širenje SI-a biće dokazano. Potrebno je navesti referencu na CIPM MRA i laboratorije koje su akreditovane od strane nacionalnih tela za akreditaciju koja su potpisnice ILAC MRA ili regionalnih sporazuma priznatih od strane ILAC-a.

3. Sertifikovani rezultati kalibracije, rezultati testiranja i rezultati merenja utvrđeni od strane KAM-e i subjekata koji održavaju i koriste državne etalone na Kosovu, moraju se slediti za realizaciju SI-a i predstaviti u skladu sa preporukama CGPM-a i OIML-a, kao i sa relevantnim važećim državnim i međunarodnim etalonima.

4. Tehnička sposobnost laboratorija KAM-a biće utvrđena sa akreditacijom.

5. Metrološki zahtevi sledljivosti regulisani su podzakonskim aktom ministarstva.

GLAVA IV

ETALONI MERENJA, SREDSTVA ZA MERENJE I MERENJA

Član 13

Laboratorije za kalibraciju/testiranje

1. Laboratorije za kalibraciju/testiranje podržavaju državnu infrastrukturu metrologije Kosova za:

1.1. usluge kalibracije kako bi se osigurala sledljivost za SI;

1.2. usluge testiranja koje pružaju imenovane laboratorije;

1.3. usluge za održavanje mernih instrumenata.

2. Ministarstvo može imenovati tela za obavljanje zadataka u vezi sa procenom usklađenosti, overavanjem ili inspekcijom u primeni podzakonskih akata o zakonskoj metrologiji. Ova tela su kompetentna i nediskriminatorna. Ona obavljaju svoje zadatke na nediskriminatorni način.

3. Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona, treba da traže da tela za sprovođenje, koja su odgovorna za određene dužnosti, budu akreditovana.

4. Način ovlašćenja tela za procenu usklađenosti je regulisan podzakonskim aktom koji donosi Vlada Republike Kosovo.

Član 14

Industrijska metrologija–Kalibracija etalona i mernih instrumenata

1. Kalibracija etalona i merila vrši se u laboratorijama za kalibraciju, na zahtev korisnika.

2. Sledljivost etalona i merila obezbeđuje se kroz kalibraciju ili sertifikovanim referentnim materijalima.

3. Etaloni sa dokumentovanom sledljivošću u skladu sa članom 12 ovog zakona koriste se za osiguranje metrološke sledljivosti. Sledljivost rezultata merenja za etalone potvrđuje se kroz uverenje o kalibraciji.

4. U zavisnosti od važećih zahteva i njihove upotrebe, merila koji podležu zakonskoj

metrološkoj kontroli mogu biti kalibrisani. Osim posebnih slučajeva koji su predviđeni u važećim podzakonskim aktima o metrologiji, kalibracija merila je odluka koja pripada isključivo korisniku merila.

5. Infrastruktura usluga kosovskih državnih laboratorija za kalibraciju organizovana je u skladu sa odredbama relevantnog Zakona o akreditaciji.

Član 15

Ocena usklađenosti sredstava za merenje

1. Merila koji se koriste zbog javnog interesa, javnog zdravlja, bezbednosti i reda, zaštite potrošača i zaštite životne sredine, prikupljanje poreza i obaveza, poštene trgovine, koji direktno ili indirektno utiču na svakodnevni život građana, podležu zakonskoj metrološkoj kontroli u skladu sa odredbama ovog zakona.

2. Aktivnosti pravnih subjekata u vezi sa merila navedenih u stavu 1 ovog člana, podležu zakonskoj metrološkoj kontroli u skladu sa **ovlašćenjem** i nadzire na osnovu ovog zakona.

3. Postupci za procenu usklađenosti koji se primenjuju na merila iz stava 1 ovog člana, utvrđuju se putem relevantnih podzakonskih akata, i to:

3.1. tokom faze projektovanja vrste merila;

3.2. tokom faze proizvodnje merila, uključujući ne-automatske vage, prethodno upakovane proizvode i BMP, pre plasiranja na tržište;

3.3. tokom faze ugradnje i plasiranja merila u upotrebi;

3.4. tokom faze popravke merila pre ponovnog plasiranja na tržište; i

3.5. tokom trajanja korišćenja merila.

4. KAM može doneti odluku da prizna međunarodne ili inostrane sertifikacione sisteme kada oni pružaju ekvivalentu pouzdanost.

5. KAM vodi registar uverenja o proceni usklađenosti, izdatih u skladu sa stavom 4. ovog člana.

6. Tela nadležna za sprovođenje procene usklađenosti mogu da prime i koriste tokom svog rada rezultate međunarodnih ili stranih sistema procene usklađenosti, pod uslovom da je stepen pouzdanosti priznat kao ekvivalent sa državnim postupcima Kosova.

GLAVA V

ZAKONSKA METROLOŠKA KONTROLA

Član 16

Zakonski kontrolisana merila

1. Merila, koja se koriste u oblastima utvrđenim u članu 15 stav 1 ovog zakona su predmet zakonske metrološke kontrole, u skladu sa procedurama procene usklađenosti, i to:

- 1.1. odobravanje tipa;
- 1.2. inicijalno overavanje; i
- 1.3. naknadno overavanje.

2. Kategorije merila koji se koriste u oblastima utvrđenim u članu 15, postupci procene usklađenosti koji su primenjivi za svaki merni instrument i maksimalni period između dva uspešna metrološka overavanja, treba ga regulisati kroz podzakonski akt donet od strane Ministarstva.

3. Za svaku kategoriju merila utvrđenu podzakonskim aktom iz stava 2 ovog zakona, Ministarstvo donosi podzakonske akte, koji utvrđuju specifične tehničko-metrološke zahteve u skladu sa preporukama OIML-a, ISO standardima, Direktivama EU i ostalim relevantnim međunarodnim dokumentima.

Član 17

Odobravanje tipa za zakonski kontrolisana merila

1. Procedure za ocenu usaglašenosti merila koja podležu Uredbu o Mernim Instrumentima i ne automatskih vaga će se odvijati u skladu sa ovim Uredbama.

2. Za merila koji nisu uključeni u Uredbu o Mernim Instrumentima i ne-automatskim vaga, generalni direktor KAM-a odobrava tip merila, u skladu sa preporukama odgovornih službenika KAM-a, kada ovi merila ispunjavaju tehničke i metrološke zahteve.

3. Direktor donosi odluku o odbijanju ili povlačenju merila sa tržišta, u skladu sa preporukama odgovornih službenika Agencije, kada ovi merila ne ispunjavaju potrebne tehničke i metrološke zahteve, utvrđene za procedure testiranja.

4. Žalba može da bude podnesena protiv odluke za odbijanje ili povlačenje merila stručnoj komisiji za žalbe, koja se osniva odlukom ministra trgovine i industrije.

5. Podzakonski akt utvrđuje procedure za odobravanje tipa zakonski kontrolisanih merila.

Član 18

Uverenja i oznake usklađenosti izdate van zemlje

1. KAM može dobiti uverenje o usklađenosti i dokumenta izdata van zemlje, ako su u skladu sa važećim direktivama Evropske Unije u oblasti metrologije.

2. KAM dobija izveštaje o testiranju i overavanju, ako su u skladu sa zahtevima Međunarodne organizacije za zakonsku metrologiju.

3. KAM vodi registar o merila koji imaju dozvolu da budu plasirani na tržište Republike Kosova, koji poseduju uverenje o i oznake usklađenosti izdate u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Član 19

Inicijalno overavanje

1. Inicijalno overavanje treba da se primeni za merila koji nisu uključeni u Registar merila i ne-automatskih vage i za koje nije izdato uverenje o odobravanju tipa.

2. Merilo treba biti dostavljeno za inicijalno overavanje od strane lokalnog proizvođača, ovlašćenog predstavnika/uvoznika ili ovlašćenog distributera.

Član 20

Plasiranje na tržište zakonski kontrolisanih merila

1. Na tržište Republike Kosova mogu da budu plasirani i/ili dostupni za upotrebu samo ona merila koja:

1.1. ispunjavaju zahteve iz ovog Zakona;

1.2. ispunjavaju tehničke i metrološke zahteve utvrđene važećim odredbama ovog zakona;

1.3. su uspešno prošli utvrđene postupke procene usklađenosti.

2. Proizvođač ili njegov ovlašćeni predstavnik je odgovoran za sprovođenje postupaka procene usklađenosti i garantuje da su merila u skladu sa utvrđenim metrološkim zahtevima.

3. Pre nego što se plasiraju na tržište, merila koji ispunjavaju uslove iz stava 1 ovog člana treba da budu označeni opisanom oznakom usklađenosti i treba da imaju u prilog dokumentaciju o usklađenosti u skladu sa zakonskim odredbama.

4. Merila u upotrebi treba da se koriste u skladu sa zahtevima za taj tip merila, u skladu sa dokumentima o usklađenosti i uputstvima proizvođača mernih instrumenta.

5. Merila koji ne ispunjavaju uslove iz stava 1 ovog člana, koji nisu označeni i ne poseduju dokumentaciju o usklađenosti u skladu sa metrološkim zahtevima, ne treba plasirati na tržište i/ili staviti u upotrebu.

Član 21

Oznaka provere

1. Ako su merila u skladu sa zahtevima inicijalno overavanja i naknadnog (periodičnog) overavanja, KAM ili ovlašćeno telo za procenu usklađenosti postavlja na merila oznaku o overavanju i izdaje uverenje o overavanju.

2. Grafički prikaz, dimenzije oznake o overavanju i karakteristike uverenja o overavanju definiše kroz podzakonski akt koji donosi ministarstvo.

3. Oznaka usklađenosti, dodatna metrološka oznaka i oznaka/pečat o bezbednosti postavljena na određenim merila u skladu sa Uredbom o merila i Uredbom o ne-automatskim vaga se smatra i kao oznaka usklađenosti. Izjava o usklađenosti u ovom slučaju se smatra jednakom sa uverenjem o inicijalnom overavanju.

4. Metrološke oznake – plombe koje se koriste na merila imaju istu zakonsku zaštitu kao i svaka plomba u skladu sa relevantnim zakonom Republike Kosova.

5. Merila koji nisu u skladu sa važećim zakonskim zahtevima, označavaju se kao odbijeni i/ili se sa njih uklanja oznaka o overavanju, se zahteva usklađivanje, popravka ili povlačenje sa tržišta.

Član 22

Lica odgovorna za zakonska merila u upotrebi

1. Korisnik je odgovoran za zakonska merila u upotrebi i:

1.1. koristi samo merila koji su overeni;

1.2. održava merila u dobrom tehničkom stanju tako da osigura tačnost merenja;

1.3. dostavlja merila u upotrebi za overavanje, u skladu sa ovim zakonom;

1.4. koristi zakonske merila u skladu sa njihovom namenom;

1.5. vodi evidenciju o održavanju i overavanju zakonskih merila u upotrebi, kada je ovo utvrđeno.

2. Zakonski merila koji nije u upotrebi treba da bude vidljivo označen oznakom „Merila van upotrebe“

Član 23

Naknadno overavanje zakonski kontrolisanih merila

1. Svi merila koji se koriste treba da budu sledljivi u skladu sa nacionalnim etalonima, odnosno međunarodnim etalonima, kao što je definisano u članu 12 ovog Zakona.

2. Merila u upotrebi ispunjavaju zahteve prema odobrenom tipu merila i/ili utvrđenim metrološkim zahtevima.

3. Odobrenjem tipa merila određuje se korišćenje merila, dok se ispunjavanje metroloških zahteva potvrđuje proverom.

4. Provera zakonski kontrolisanih merila može da bude inicijalna, redovna neredovna vanredna.

5. Korisnik je odgovoran da osigura redovno i neredovno overavanje zakonskih merila.

6. KAM ili ovlašćeno pravno lice je obavezno da izda uverenje o overavanju na zahtev podnosioca zahteva, čak i ako merila ima postavljenu oznaku o overavanju.

7. Merila, koji ne moraju da budu overeni, ipak se moraju održavati redovno. Procedure, sadržaj i intervali, nakon redovnog održavanja, treba da budu određeni **kroz** podzakonske akte.

Član 24

Redovno provera merila

1. Redovno provera merila se vrši u okviru utvrđenih rokova za određene vrste merila.
2. Pravna lica koja prodaju toplotnu energiju, električnu energiju, vodu ili gas i sva fizička i pravna lica koja poseduju zakonska merila su obavezna da vode računa o redovnim proverama merila toplotne energije, gasometra, vodomera i strujomera.
3. Način i rokovi redovne provere merila se utvrđuju podzakonskim aktom.

Član 25

Neredovna provera merila

Neredovna provera merila se vrši u slučajevima kada se zakonski merila ne koristi zbog kvara ili tehničke mane, nakon popravke ili u slučaju kada je merila predmet redovne provere u okviru utvrđenog roka.

Član 26

Vanredna provera merila

1. Vanredna provera merila i provera zvaničnih merenja se vrši metrološkom ekspertizom kada postoje sumnje da postoji kvar na zakonskom merilu.
2. Zahtev za vanrednu proveru zakonskih merila mogu podneti:
 - 2.1. relevantne institucije koje vrše nadzor nad tržištem i merila na tržištu;
 - 2.2. pravna lica/vlasnici merila;
 - 2.3. korisnici merila; i
 - 2.4. potrošači koji smatraju da im je učinjena šteta zakonskim merila.
3. Procedure vanrednog overavanja i troškove koji proizilaze iz vanrednih overavanja merila i zvaničnih merenja se utvrđuju podzakonskim aktom.

Član 27

Važenje provere merila

1. Važenje overe merila prestaje, ako je:

- 1.1. istekao rok važenja overe;
- 1.2. na merila izvršena promena koja može uticati na njegove metrološke karakteristike;
- 1.3. merila oštećen na takav način da je mogao izgubiti neko svojstvo bitno za overavanje;
- 1.4. oznaka o overavanju oštećen;
- 1.5. merila očigledno izgubio potrebna metrološka svojstva čak i ako oznaka o overavanju nije oštećena;
- 1.6. mesto instalacije merila promenjeno.

Član 28

Etaloni merenja i referentni materijali u zakonskoj metrologiji

1. Za overu zakonski kontrolisanih merila treba da se koriste samo kalibrisani etaloni koji imaju važeće uverenje o kalibraciji i sertifikovani referentni materijal koji ima važeće uverenje o referentnom materijalu.
2. Kalibraciju etalona i sertifikaciju referentnog materijala koji se koriste za overavanje zakonski kontrolisanih merila vrši KAM ili akreditovana laboratorija za kalibraciju/testiranje.
3. Generalni direktor KAM-a preporučuje maksimalne intervale ponovne kalibracije za etalone koji se koriste za overavanje zakonski kontrolisanih merila.

Član 29

Pretpakovanje

1. Odredbe ovog zakona se primenjuju na pojedinačna, kombinovana pakovanja bez omota i u mernim posudama, koje su proizvedene, plasirane na tržište ili stavljene na raspolaganju za opštu potrošnju.
2. Prethodno upakovani proizvodi, u smislu ovog zakona, se ne smatraju besplatnim uzorcima, što su prethodno upakovani proizvodi koji se koriste u marketinške svrhe.
3. Kriterijumi i opšte mere za zakonski kontrolisane prethodno upakovane proizvode, metrološki zahtevi za neto količinu prethodno upakovanih proizvoda, zakonski opseg za nominalnu količinu od nekoliko prethodno upakovanih proizvoda, metode upućivanja za kontrolisanje neto količine prethodno upakovanih proizvoda, natpisi i oznake postavljeni na prethodno upakovane proizvode treba da budu utvrđeni podzakonskim aktom.

Član 30

Boce kao merne posude

1. Boce kao merne posude sadrže oznake koje ukazuju na nominalnu i zapreminu punjenja do potpunog nivoa, kao i oznaku koja identifikuje proizvođača merne posude.

2. Podzakonski akti definišu boce koje su zakonski kontrolisane, metrološke zahteve za boce kao merne posude, metode upućivanja za kontrolu neto zapremine boce, natpisa i oznaka postavljenih na boce koje služe kao merne posude.

Član 31

Plasiranje na tržište prethodno upakovanih proizvoda i boca kao mernih posuda

1. Prethodno upakovana roba i boce kao merne posude mogu biti plasirane na tržište samo ako ispunjavaju metrološke zahteve utvrđene ovim zakonom i imaju natpise i oznake opisane do vremena kupovine.

2. Proizvođač, njegov ovlašćeni predstavnik ili uvoznik su odgovorni za usklađivanje prethodno upakovanih proizvoda i mernih boca sa merama utvrđenim u ovom zakonu.

3. Proizvođač primenjuje svoj sistem kontrole neto količine za prethodno upakovane proizvode ili sistem kontrole za neto zapreminu kao proizvođač boca koje služe kao merne posude.

4. Proizvođač, njegov ovlašćeni predstavnik ili uvoznik su obavezni da obaveste KAM kada otkriju da prethodno upakovani proizvodi ili boce kao merne posude koje je on plasirao na tržište ne ispunjavaju metrološke zahteve u cilju preduzimanja odgovarajućih mera za zaštitu potrošača.

Član 32

Registracija proizvođača i uvoznika

1. Registracija proizvođača i uvoznika se vrši na osnovu njihovog zahteva dostavljenog KAM-u.

2. Način i procedura registracije se utvrđuju podzakonskim aktom.

3. Proizvođači i uvoznici su obavezni da obaveste KAM o svim promenama nakon registracije.

Član 33

Odobranje i praćenje sistema za kontrolu količine proizvođača prethodno upakovanih proizvoda

1. KAM na licu mesta vrši nadzor sistema za kontrolu količine proizvođača, takođe prati odobreni sistem za kontrolu količine u uslovima proizvođača i ako je potrebno daje preporuke.

2. Svaki proizvođač je obavezan da dobije odobrenje KAM-a za sistem kontrole količine.

3. Proizvođači se registruju i zadržavaju registraciju samo ako je njihov sistem za kontrolu količine odobren.

4. KAM, može da prepozna usklađenost državnih odredbi o prethodno upakovanim proizvodima i boca kao posuda za merenje koje nose oznaku usklađenosti postavljenu u skladu sa zakonskim propisima o metrologiji drugih zemalja ili u skladu sa sistemima označavanja usklađenosti kreiranog od strane drugih međunarodnih tela.

Član 34

Podzakonski akti sprovodivi za oblasti od posebnog značaja za Vladu

1. Ovaj član važi samo u slučajevima kada postoje proizvodi od značaja za nekoliko značajnih oblasti za trgovinu, proizvodnju ili imovinu zemlje.

2. Ministarstvo određuje oblasti u kojima uredbe treba da budu izrađene, i to:

2.1. uredba o merila;

2.2. uredba o ne-automatskim vaga;

2.3. uredba o prethodno upakovanim proizvodima;

2.4. uredba o bocama kao mernim posudama.

Član 35

Imenovana tela za ocenu usklađenosti

1. Kada tela za procenu usklađenosti dokažu svoju usklađenost sa kriterijumima određenim u važećim podzakonskim aktima, standardima i smernicama, to pokazuje da su u skladu sa važećim odredbama ovog zakona.

2. Za sprovođenje ovog zakona, Ministarstvo, kroz podzakonske akte, zahteva da tela za procenu usklađenosti koja su odgovorna za važeće oblasti zakonske metrologije budu akreditovana.

3. Ministarstvo, kroz relevantan podzakonski akt o načinu imenovanja tela za procenu usklađenosti, reguliše procedure procene imenovanja tela za procenu usklađenosti u određenim oblastima zakonske metrologije.

4. Imenovana tela za procenu usklađenosti održavaju bazu podataka zajedno sa relevantnim registrom za merila koji su predmet zakonske metrološke kontrole u skladu sa njihovim nadležnostima.

5. Imenovana tela za procenu usklađenosti preuzimaju obavezu da osiguraju oštećenja prouzrokovana trećim stranama u vezi sa aktivnostima za procenu usklađenosti merila.

6. Procedure za organizaciju i način vršenja zakonske metrološke kontrole za imenovana tela za procenu usklađenosti se utvrđuju podzakonskim aktom o metrološkom nadzoru koji donosi Ministarstvo.

7. Važeći zahtevi za tela za procenu usklađenosti koja pružaju usluge procene usklađenosti za oblasti zakonske metrologije se utvrđuju podzakonskim aktima koje donosi Ministarstvo, u skladu sa važećim standardima.

Član 36

Ovlašćivanje pravnog lica za popravke i pripremu merila za proveru

1. Generalni direktor KAM-a može da ovlasti ekonomskog operatera koji ispunjava uslove za

vršenje popravke i pripremu zakonskih merila za overavanje.

2. Ovlašćeno pravno lice koje vrši popravku i pripremu merila za overavanje u skladu sa stavom 1 ovog člana ne može da vrši overavanje merila.

3. Ovlašćenje se može dati ako ekonomski operater:

3.1. poseduje potrebnu tehničku opremu i prostor za vršenje aktivnosti koje zahtevaju ovlašćenje;

3.2. osigurao sledljivost etalona i merila koji su u upotrebi;

3.3. zapošljava stručno obučeno osoblje da vrši zadatke predviđene ovlašćenjem;

3.4. garantuje naknadu za štetu nastalu njihovim radom, i

3.5. nije u stečajnom postupku.

4. Kroz podzakonski akt su utvrđeni tehnički metrološki uslovi i kriterijumi za ovlašćivanje pravnih lica da vrše aktivnosti usluga popravke i pripreme merila za overavanje.

Član 37

Rok za izdavanje ovlašćenja

1. Za ovlašćivanje prema članu 36 ovog Zakona, generalni direktor KAM-a izdaje odluku o ovlašćenju u roku od trideset (30) dana od dostavljanja zahteva.

2. Odluka o ovlašćenju određuje oblast i obim ovlašćenja.

3. Ovlašćenje važi tri (3) godine.

Član 38

Poništavanje odluke

1. Odluka o ovlašćenju može da bude delimično ili u potpunosti poništena ako ovlašćeno lice delimično ili u potpunosti:

1.1. ne ispuni zahteve definisane u ovom Zakonu, odredbi o njegovom sprovođenju i odluke o ovlašćenju;

1.2. ne izvrši svoje obaveze predviđene zakonom;

1.3. pokazuje stručne i tehničke nedostatke u vršenju obaveza u oblasti ovlašćenja;

1.4. na zahtev subjekta.

2. Ovlašćeno lice čija je odluka poništena, sa obrazloženjem da on/ona ne radi u skladu sa odredbama, stručno i u skladu sa ovlašćenjem, ne može da podnese novi zahtev za ovlašćenje

tokom u periodu od tri (3) godine, počevši od dana njenog poništenja.

Član 39

Nevaženje ovlašćenja

1. Ovlašćenje prestaje da važi kada:

- 1.1. njegovo važenje istekne;
- 1.2. se izda odluka o opozivu ovlašćenja;
- 1.3. ovlašćeno lice podnese pisani zahtev za povlačenje ovlašćenja.

Član 40

Objavljivanje odluke o ovlašćenju

Odluka o ovlašćenju, promene i prestanak važenja ovlašćenja se objavljuju na internet strani KAM-a.

Član 41

Obaveze ovlašćenog lica

1. Ovlašćeno lice treba da:

- 1.1. obavlja svoju delatnost u skladu sa odredbama, stručno i u skladu sa odlukom o ovlašćenju;
- 1.2. odmah obaveštava KAM o prestanku ili promenama uslova ovlašćenja;
- 1.3. vrši dužnosti u pogledu administrativnih pitanja u oblasti u kojoj je ovlašćeno u skladu sa odredbama, ako to nije drugačije regulisano ovim zakonom ili odredbama o sprovođenju;
- 1.4. u utvrđenom roku i na redovnoj osnovi predstavlja KAM-u podatke o aktivnostima za popravku merila.

2. Predstavlja KAM-u potrebne informacije u okviru utvrđenog roka u skladu sa procedurama za unos zakonski kontrolisanih merila u odgovarajući registar.

Član 42

Inspekcija, nadgledanje i nadzor

1. KAM je organ koji je odgovoran za:

- 1.1. nadgledanje i nadzor tela kojima su dodeljeni zadaci sprovođenja propisa zakonske metrologije;
- 1.2. tržišni nadzor u oblasti metrologije;

1.3. nadzor upotrebe zakonski kontrolisanih merila, i

1.4. nadzor obaveza koje proizilaze iz propisa na snazi koji su povezani sa ovim zakonom.

2. Tržišni nadzor u oblasti metrologije i metrološki nadzor vrše službenici koji imaju relevantno znanje o sredstvima za merenje i o procesu koji nadgledaju.

3. Inspektori imaju ovlašćenje da:

3.1. traže informacije potrebne za sprovođenje člana 21 ovog zakona;

3.2. vrše zakonsku kontrolu prethodno upakovanih proizvoda definisanih u članu 31 ovog zakona;

3.3. traže informacije u vezi sa obavezama koje su predviđene ovim zakonom za proizvođače, uvoznike, instalatere, servisere i korisnike merila i proizvođače i pakere prethodno upakovanih proizvoda koji podležu zakonskoj kontroli;

3.4. vrše inspekcije merila koja podležu zakonskoj metrološkoj kontroli;

3.5. postavljaju oznake odbijanja i/ili uklanjaju oznaku usklađenosti u pri sprovođenju člana 22 ovog zakona, i

3.6. vrše nadzor tela imenovanih za sprovođenje člana 13 stav 2 ovog zakona.

4. Nalazi inspektora vezano za kršenja, koja su definisana u članu 46 ovog zakona, mogu se dostaviti administrativnim organima ili organima tužilaštva za preduzimanje daljih mera.

5. Sva lica koja podležu propisima u okviru ovog zakona, obavezna su da telima za sprovođenje dozvole vršenje zadataka nadzora i da im obezbede relevantne informacije na zahtev.

6. Inspektori metrologije, u skladu Uredbom o merilima i Uredbom o ne-automatskim vagama, ovlašćeni su za pristup zgradama pravnih lica koji merila stavljaju na tržište ili u upotrebu i imaju pristup zgradi korisnika merila i preduzimaju mere za sprovođenje zakona ako je potrebno.

7. Metrološki inspektori, nakon predstavljanja svojih akreditiva u cilju izvršavanja svojih dužnosti, imaju pravo na pristup svim industrijskim postrojenjima ili poslovnim objektima ili vozilima, gde merna oprema podleže zakonskoj kontroli, ili može biti instalirana, čuvana ili korišćena.

8. Metrološki inspektori su ovlašćeni, u skladu sa sudskim postupcima države, da izdaju naloge za prestanak korišćenja, držanje i uklanjanje svih merila koji podležu zakonskoj kontroli i naloge za prestanak kupovine, držanja i uklanjanje prethodno upakovanih proizvoda ili rasutih proizvoda koji su čuvani, ponuđeni ili izloženi za prodaju.

9. Metrološki inspektori su ovlašćeni, u skladu sa sudskim postupcima države, da preuzmu i upotrebe kao dokaz, bez formalnog naloga, svaki merila, paket ili proizvod za koje je utvrđeno da se mogu koristiti, zadržati, ponuditi ili izložiti za prodaju ili da su prodati u suprotnosti sa zahtevima zakonske metrologije.

10. Metrološki inspektori su ovlašćeni da izriču administrativne i prekršajne mere.

11. Inspektor metrologije sastavlja zapisnik o izvršenom nadzoru u kome se unose prikupljeni podaci. Ovaj zapisnik se sastavlja u dva primerka, od kojih se jedan dostavlja subjektu koji je nadgledan.

Član 43

Žalbeni postupak

1. Protiv odluke KAM-a, nezadovoljna strana ima pravo da podnese žalbu Komisiji za razmatranje žalbi (u daljem tekstu Komisija), u roku od trideset (30) dana od prijema odluke.

2. MTI odlukom formira komisiju koja se sastoji od tri (3) člana, od kojih su dva (2) stalna i jedan (1) član koji se imenuje od slučaja do slučaja.

3. Komisija je odgovorna za razmatranje i donošenje odluka za sve žalbe koje su podnele strane protiv odluka KAM -a.

4. Komisija obavlja svoj rad nezavisno, pošteno, savesno i nepristrasno.

5. Za sva pitanja u vezi sa administrativnim žalbama koje nisu regulisane ovim zakonom, primenjuju se odgovarajuće odredbe važećeg zakona o upravnim postupku.

6. Protiv odluke Komisije, tužba se može podneti nadležnom sudu u roku od trideset (30) dana.

GLAVA VI

MEĐUNARODNA SARADNJA

Član 44

Međunarodne aktivnosti KAM-a

1. KAM je pridruženi član Evropske saradnje u oblasti zakonske metrologije – WELMEC, i ima za cilj da se pridruži drugim međunarodnim/regionalnim metrološkim organizacijama.

2. Sertifikovani rezultati kalibracije, rezultati testiranja i rezultati merenja sprovedeni od strane nacionalnih instituta metrologije, koji se mogu pratiti do Međunarodnog sistema jedinica (SI) i koji su predstavljeni u skladu sa preporukama CGPM-a i OIML-a i relevantnim međunarodnim standardima, priznati su od strane KAM -a.

3. KAM ima ovlašćenje da sklopi međusobne aranžmane i sporazume sa Institutima za metrologiju drugih zemalja, za priznavanje uverenja i izveštaja testiranja ili oznaka usklađenosti, ukoliko su one u skladu sa dokumentima i preporukama OIML-a, kao i sa relevantnim međunarodnim dokumentima/standardima u oblasti metrologije.

4. KAM je odgovorna za naučne i pravne misije metrologije, kao i za pristupanje međunarodnim sporazumima, određivanjem ekvivalentnosti metroloških sistema u zemljama učesnicama.

GLAVA VII

NAKNADE I TARIFE

Član 45

Naknade i tarife za usluge

1. Metrološke aktivnosti koje obavlja KAM-a i ovlašćena tela za procenu usklađenosti, vrše se u okviru tarifa odobrenih podzakonskim aktom koje donosi Ministarstvo.
2. Ovlašćena tela za procenu usklađenosti i laboratorije nacionalnih etalona van KAM-a za obavljanje različitih metroloških usluga, primenjuju tarife koje odobrava ministarstvo sa podzakonskim aktom.
3. Dužnosti za procenu i proveru usklađenosti, koje sprovodi ovlašćena tela, vrše se na zahtev fizičkog ili pravnog lica koje je odgovorno za usklađenost.

Član 46

Kaznene odredbe

1. Inspektor metrologije, za kršenje utvrđeno na osnovu ovog zakona, izriče sledeće kazne:
 - 1.1. novčanom kaznom u iznosu od pet stotina (500) do hiljadu i pet stotina (1,500) evra, kažnjava se pravno lice, dok se novčanom kaznom u iznosu od dve stotine pedeset (250) do sedam stotina pedeset (750) evra kažnjavaju fizički subjekat i odgovorno lice pravnog subjekta u sledećim slučajevima:
 - 1.1.1. upotrebljavanje mernih jedinica u suprotnosti sa propisima utvrđenim u odredbama ovog zakona i odredbama podzakonskog akta koji reguliše korišćenje mernih jedinica, kao što je predviđeno u članu 9 ovog zakona;
 - 1.1.2. posedovanje mernog uređaja unutar firme koji nije u upotrebi i koji nije vidljivo označen znakom „merila van upotrebe“, kao što je navedeno u stavu 2 člana 22 ovog zakona;
 - 1.1.3. neuspeh obezbeđivanja periodičnog overavanja merila u određenim intervalima, u skladu sa članom 22 stav 1 i podstavom 1.5 ovog zakona;
 - 1.1.4. neuspeh dostavljanja mernih uređaja za periodično overavanje nakon njihove popravke, kao što je navedeno u članu 25 ovog zakona;
 - 1.1.5. neuspeh ispunjavanja zahteva za registraciju, kao što je navedeno u članu 32 ovog zakona.
 - 1.2. Ovlašćeni subjekti se kažnjavaju novčanom kaznom u iznosu od hiljadu (1,000) do tri hiljade (3,000) evra, dok se fizičko i odgovorno lice subjekta kažnjava novčanom kaznom u iznosu od pet stotina (500) do hiljadu i pet stotina (1,500) evra, u sledećim slučajevima:
 - 1.2.1. neuspeh redovnog održavanja merila, u skladu sa stavom 7 člana 23

ovog zakona;

1.2.2. proizvodnja, uvoz i stavljanje na raspolaganje na tržište prethodno upakovanih proizvoda i boca kao mernih posuda, koji ne ispunjavaju metrološke zahteve i nemaju natpise i oznake, kao što je navedeno u članu 31. ovog zakona;

1.2.3. radnja koja je u suprotnosti sa odredbama navedenim u čl. 38 i 41 ovog zakona.

1.3. pravni subjekat se kažnjava novčanom kaznom u iznosu od hiljadu i pet stotina (1,500) do pet hiljada (5,000) evra, dok se fizičko i odgovorno lice pravnog subjekta kažnjava novčanom kaznom u iznosu od pet stotina (500) do hiljadu i pet stotina (1,500) evra, ukoliko:

1.3.1. plasira na tržište i koristi merila koja su u suprotnosti sa odredbama navedenim u članu 31 stav 1 ovog zakona;

1.3.2. upotrebljava zakonska merila u suprotnosti sa odredbama navedenim u članu 22, stav 1, podstavovi 1.1, 1.2, 1.3 i 1.4 ovog zakona;

1.3.3. postupa u suprotnosti sa odredbama člana 15, stav 1, člana 16, stav 1 i člana 20 stav 1 ovog zakona;

1.3.4. Ne pruži neophodnu informaciju i podatke inspektoru metrologije za obavljanje nadzora, u suprotnosti sa odredbama člana 42 stav 3, podstav 3.1 ovog zakona.

GLAVA VIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 47

Donošenje podzakonskih akata

Podzakonski akti predviđeni ovim zakonom, donose se u roku od jedne (1) godine nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Član 48

Podzakonski akti koji su na snazi do donošenja novih

1. Pod uslovom da nisu u suprotnosti sa ovim zakonom i do izdavanja novih podzakonskih akata za pravilno sprovođenje ovog zakona, sledeći podzakonski akti ostaju na snazi:

1.1. Administrativno uputstvo br. 11/2013 o korišćenju mernih jedinica;

1.2. Administrativno uputstvo br. 03/2013 o državnim etalonima;

1.3. Administrativno uputstvo (MTI) br. 06/2016 o tipu, obliku i načinu postavljanja oznaka o overavanju koje se upotrebljavaju za overavanje zakonskih mernih instrumenata;

1.4. Uredba br. 06/2013 o oznaci usklađenosti;

1.5. Administrativno uputstvo (MTI) br. 02/2015 o periodu overavanja zakonskih mernih instrumenata, načinu primene i periodima ponovne kalibracije etalona koji se upotrebljavaju za proveru zakonskih sredstava za merenje;

1.6. Administrativno uputstvo br. 01/2013 o izmenama i dopunama Administrativnog uputstva br. 08/2012 o visini i načinu plaćanja naknada za metrološke usluge;

1.7. Administrativna uredba br. 29/2012 o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u MTI-u;

1.8. Administrativno uputstvo br. 15/2011/ (novi nacrt Uredbe o NAWI);

1.9. pravilnik (MTI) br. 06/2016 o merilima;

1.10. Administrativno uputstvo br. 2011/16 (o ovlašćivanju tela za ocenu usklađenosti).

2. Tržišni inspektorat će vršiti metrološki/inspekcijski nadzor do funkcionalizacije sektora za metrološki nadzor u okviru KAM-a.

Član 49

Odredbe o stavljanju van snage

Stupanjem na snagu ovog zakona stavljaju se van snage, Zakon br. 03/L-203 o Metrologiji i Zakon br. 04/L-124 o izmenama i dopunama Zakona br. 03/L-203 o Metrologiji

Član 50

Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana nakon objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo.

Zakon br. 06/L-037

30. mart 2018.

Proglašeno Ukazom Br. DL-013-2018, dana 20.04.2018, od strane Predsednika Republike Kosova Hashim Thaçi.